

Skattedirektoratet
Postboks 9200, Grønland
0134 Oslo

06.07.2022

Lede sitt høringsinnspill – Avgift på SF₆

Vi takker for anledningen til å gi innspill på forslag til stortingsvedtak om avgift på svovelheksafluorider (SF₆) og forslag til endringer i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter til gjennomføring av avgiften.

Lede er et av Norges største nettselskap, og vi drifter og utvikler både lokalt og regionalt distribusjonsnett. Det lokale distribusjonsnettet forsyner over 200 000 kunder i Vestfold, Viken (Svelvik) og Telemark (Grenlandsområdet og Hjartdal kommune), mens det regionale distribusjonsnettet forsyner flere lokale distribusjonsnett – deriblant vårt eget – og en rekke av Norges største industribedrifter.

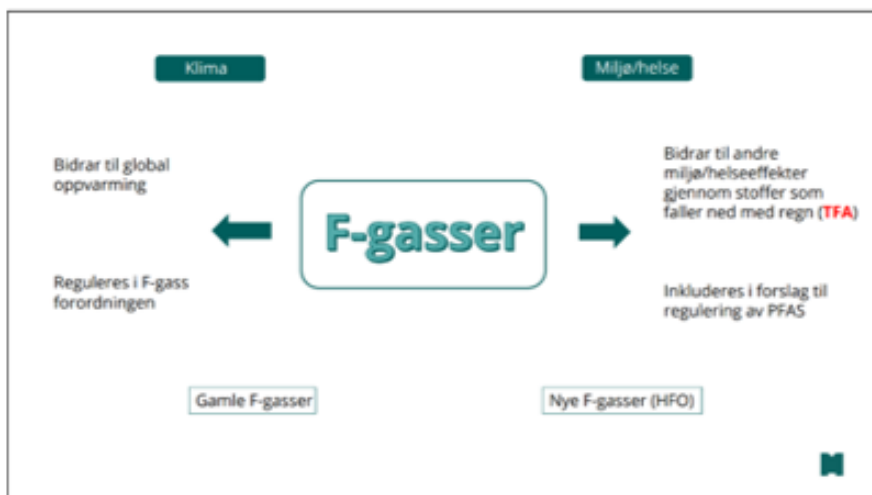
I 2007 innførte myndighetene betydelige avgiftslettelser for dieselmotorer fordi slike biler har lavere CO₂ utslipp enn bensinbiler. Selv om det allerede var kjent kunnskap, så tok myndighetene i liten grad hensyn til de lokale forurensningsutfordringene som dieselmotorer skaper (NO_x, partikulær forurensning / forbrenningspartikler, m.m.). Dette resulterte i uheldige og ubalanserte incentiver. Først flere år senere ble forurensningsutfordringene som dieselmotorer medfører, vektlagt i myndighetenes tilnærminger, og incentivene ble da bedre og mer balanserte.

For halogenerte hydrokarboner er følgende situasjon ikke uvanlig:

- Et stoff som benyttes, viser seg å skade miljøet.
- Det etableres en regulatorisk tilnærming som begrenser bruken av stoffet.
- En finner frem til et nytt stoff som kan substituere det kjente stoffet.
- Det nye stoffet viser seg å skade miljøet.
- Det etableres en regulatorisk tilnærming som begrenser bruken av det nye stoffet.
- En forsker frem enda et nytt stoff som kan substituere det kjente stoffet.
- Osv.

Det er viktig at en tar lærdom av de nevnte erfaringene når en utvikler regulatoriske tilnærminger.

Utfordringene relatert til fluorholdige gasser er sammensatte. De kan være kraftige klimagasser, men de kan også resultere i persistente nedbrytningsprodukter som kan være miljøskadelige. Det er viktig at avgiftspolitikken og andre regulatoriske tilnærminger baserer seg på en helhetlig forståelse av det som vi står overfor. Det er uheldig om det etableres tilnærminger som ikke forholder seg til helheten. Da kan en risikere at de virker mot sin hensikt, dvs. at de fremmer alternative løsninger som er lite miljøvennlige.

PFAS – Bekymringer og regulering
Audun Heggelund, Miljødirektoratet
NOVAP seminar, 20-01-2022

I dag er det vanlig å benytte SF_6 som isolasjonsgass i elektriske høyspenningsanlegg. Beklageligvis er SF_6 en kraftig klimagass – GWP på 23 500.

Høyspenningsanlegg med SF_6 har ulike gasstrykk. De skal i utgangspunktet være tette, og ved sanering / utrangering av anleggene, skal gassen tas hånd om på en trygg måte og gjenbrukes eller destrueres. Dessverre kan mindre lekkasjer oppstå. Selv om det er meget lite sannsynlig, så kan høyspenningsanlegg med SF_6 havarere, noe som fører til utslipp.

Noen leverandører av elektriske høyspenningsanlegg har utviklet alternative løsninger som ikke benytter SF_6 . Enkelte av løsningene, men ikke alle, baserer seg på gassblandinger med nye fluorholdige gasser. To slike gasser er $(\text{CF}_3)_2\text{CFCN}$ og $\text{CF}_3\text{COCF}(\text{CF}_3)_2$. Kunnskapen om de nye fluorholdige gassene er begrenset. $(\text{CF}_3)_2\text{CFCN}$ er en klimagass – riktignok svakere enn SF_6 . I atmosfæren brytes begge de fluorholdige gassene ned i flere steg. Under bestemte forhold kan muligens klimagassen HFC-227ea dannes fra $\text{CF}_3\text{COCF}(\text{CF}_3)_2$. Denne vil så brytes videre ned i atmosfæren. Nedbrytning av begge de fluorholdige gassene vil til slutt føre til dannelse av bl.a. trifluoreddiksyre (TFA). Dette er et veldig persistent og veldig mobilt stoff (vPvM) som kan være miljøskadelig. Kunnskapshullene er store, og en føre-var tilnærming er hensiktsmessig. Begge de fluorholdige gassene og TFA inngår i stoffgruppen per- og polyfluoralkylstoffer (PFAS). Etter vår forståelse arbeider i disse dager Norge, Sverige, Danmark, Nederland og Tyskland med å utarbeide et forslag som skal legge begrensninger på produksjon, salg og bruk av PFAS i EU/EØS-landene. Miljødirektoratet holder i dette.

Til forslaget som er på høring, har vi følgende innspill:

- En avgift på SF₆ vil gi incentiv til å benytte høyspenningsanlegg som ikke inneholder denne gassen. Høringsdokumentet burde derfor ha inneholdt en grundig gjennomgang av tilgjengelige alternative løsninger som ikke benytter SF₆. Hvilke egenskaper har de alternative løsningene i forhold til klima, miljøpåvirkning og helseeffekter? Det er helt sentralt at Skattedirektoratet og sentrale beslutningstakere har en god forståelse av incentivene som en avgift på SF₆ vil skape. Det er uheldig hvis en avgift på SF₆ fører til en fremvekst av andre lite miljøvennlige løsninger, dvs. uheldige alternative løsninger som ikke er adressert av avgifter eller annet. Skattedirektoratet bør videreutvikle forslaget som nå er på høring, slik at det blir mer helhetlig og dekkende, gjerne i samarbeid med Miljødirektoratet.
- Et avgiftsfritak på SF₆ som benyttes til førstegangs påfylling av høyspenningsanlegg, er fornuftig. Førstegangs påfylling kan skje på fabrikk / hos leverandør, i forbindelse med installasjon ute i strømmettet eller begge steder (påfylling til lavt trykk på fabrikk / hos leverandør og påfylling til høyere trykk i forbindelse med installasjon ute i strømmettet). Avgiftsfritaket må dekke alle tenkelige situasjoner.

Vi forstår lite av høringsdokumentets tekst: «Fritaket foreslåes knyttet til høyspenningsanlegg som påfylles SF₆ på anleggsstedet ved installasjon. Dermed omfattes alle anlegg over 1 000 V, som inkluderer alle SF₆-anlegg i kraftsektoren.»

Påstanden som står i sitatet over, stemmer ikke.

Videre står følgende: «Refusjon gjelder kun for den mengden av SF₆-gass som er fylt på anlegget etter installasjon, og som anlegget er dimensjonert for. Eventuell SF₆-gass som allerede er i anlegget på tidspunktet for installasjon, er ikke refusjonsberettiget.»

Å begrense avgiftsfritaket til førstegangs påfylling på anleggsstedet i forbindelse med installasjon, vil føre til at mange SF₆-baserte høyspenningsanlegg ikke kommer inn under avgiftsfritaket. Avgiftsfritaket vil således ikke treffe som tiltenkt, og det kan hende at det oppstår konkurransevridende effekter. Avgiftsfritaket må gjelde for all førstegangs påfylling uavhengig om det skjer på fabrikk / hos leverandør, ved installasjon ute i strømmettet eller begge steder.

Skattedirektoratet bør ta kontakt med leverandører av slike anlegg, som ABB, Hitachi, Siemens, Schneider og GE, for å få et bedre grunnlag med hensyn til førstegangs påfylling.

- Under «§ 3-27-3 Refusjon – førstegangs påfylling på nye høyspenningsanlegg» står det følgende: «(3) Søknad om refusjon sendes skattekontoret. Søker må legge ved dokumentasjon fra Norges vassdrag- og energidirektorat som viser at gassen er brukt til førstegangs påfylling på nye høyspenningsanlegg».

Hvis dette forslaget ikke er diskutert med NVE, så bør det gjøres. Hva konkret er det egentlig at Skattedirektoratet ønsker at NVE skal gjøre, og er det naturlig at NVE gjør dette?

- Siden lekkasjer og utslipp dessverre skjer, så har vi forståelse for en avgift på SF₆ som benyttes til etterfylling nødvendiggjort av lekkasjer og utslipp. En må imidlertid passe på at en slik avgift ikke fremmer uheldige alternative løsninger som ikke er adressert av avgifter eller annet (se innspillet første kulepunkt)..
- Under kapittel «3.3.2 Avgiftssatser», så foreslår Skattedirektoratet at satsen for SF₆-holdige produkter skal tilsvare 20 % av satsen for ren SF₆. Hva er grunnlaget for å foreslå 20 %? Har Skattedirektoratet gjort relevante produktundersøkelser eller er det bare et valgt tall? Det er viktig at en eventuell avgift tar utgangspunkt i et solid grunnlag, dvs. det er uheldig om en bare velger et tall. Vi oppfordrer Skattedirektoratet til å arbeide videre med selve satsen for SF₆-holdige produkter.

Hvis det er ønskelig, så stiller vi gjerne for å utdype våre synspunkt.

Med vennlig hilsen
Lede AS

Eivind Grømme